

Statskonsulenternes Indberetninger for Aaret 1941.

VI.

Beretning fra Statskonsulent W. A. Kock.

I det store og hele har min Virksomhed formet sig som en Fortsættelse af de nærmest foregaaende Aars Arbejde, og jeg har i saa stor Udstrækning som muligt deltaget i de iværksatte Opgaver til saavel selve Avlens som Æggproduktionens Forbedring. De unormale Forhold, som vor Fjerkræavl er ude for, har ikke i væsentlig Grad svækket Interessen for Tilslutningen til de fra forskellig Side iværksatte avlsmæssige Foranstaltninger, omend Besætningerne gennemgaaende er blevet mindre.

Min nære og dygtige Medarbejder gennem mange Aar, Konsulent Løvendahl Jensen's Død og Ansættelsen af Konsulent Davidsen i hans Stilling nødvendiggjorde, at jeg som Medlem af Statens Fjerkræudvalgs Bedømmelsesudvalg tilsaa saa mange som muligt af Deltagerne i Statens Fjerkræudvalgs Landskonkurrence mellem hele Hønsehold. Jeg naaede saaledes i Løbet af indeværende Foraar og Sommer at faa besøgt 79 af Konkurrencedeltagerne i Landets forskellige Egne, og jeg har det Indtryk, ogsaa fra Besøg paa andre Steder, at der trods Tiderne arbejdes godt og maalbevidst inden for vore fremragende Avlsfjerkræbesætninger. Det gælder ikke mindst med Hensyn til Forbedringen af Individernes Type, særlig inden for Italienerracen, der nu gennemgaaende fremtræder med lang Krop- og Ryglængde, gode, brede Sider, god Brystfylde og i det hele taget med betydelig bedre Kropprummelighed end for blot nogle Aar tilbage, og der er saaledes et godt Materiale at bygge videre paa, naar Tiden er inde dertil. I denne Forbindelse bør det iøvrigt anføres, at Salget af Rugeæg og daggamle Kyllinger fra de i Statens Fjerkræudvalgs Konkurrence deltagende Hønsehold efter Forholdene gennemgaaende har været godt, sine Steder endog betydeligt, hvilket sikkert kan tages som et Vidnesbyrd om, at man inden for de almindelige Hønseholderes Kreds mere og mere faar Forstaaelsen af, at det gælder om at udnytte det gode Avlsmateriale.

Ogsaa under de nuværende Forhold er det i høj Grad nødvendigt, at der vedblivende gøres et Arbejde for at fremme Æggenes Kvalitet, ikke mindst gennem et Oplysningsarbejde ude hos Producenterne, en Opgave, som Statens Ægudvalg gennem sine Konsulenter stadig lægger megen Vægt paa. Selv om Forholdene for Rugning og Kyllingeopdræt byder paa store Vanskeligheder, gælder det vedblivende om som det

mest indbringende at holde unge, livskraftige, velopdrættede Høns af god Afstamning, men desværre har mange ladet sig friste til at beholde de ældre til Udsætning tjenlige Brugshøner et Aar længere. Det var derfor naturligt, at Statens Ægudvalg i afvigte Foraar saa en Opgave i at lade afholde en større Række Foredragsmøder med det Formaal trods den svigtende Petroleumstildeling at skabe en øget Interesse for Tillæg af Kyllinger og for andre for Høsehølderne aktuelle Spørgsmaal.

Tilslutningen til Kontrolstationen for Høns paa Favrholt, der efter Udvidelsen nu kan rumme 128 Kontrolhold, er stadig god, og det er i Fremtiden Tanken at lade de bedste Besætninger, der deltager i Statens Fjerkræudvalgs Landskonkurrence mellem hele Høsehøld, og inden for hvilke der udrettes et særlig godt og omfattende Avlsarbejde, faa Adgang til at indsende mere end ét Kontrolhold til Favrholt.

Der har i Aar været en Del Kokcidiose blandt Kyllingerne, der mange Steder sikkert ogsaa paa Grund af Vanskelighederne med at skaffe det rette Foder i tilstrækkelig Mængde, og fordi Rugningen kom sent i Gang, gennemgaaende næppe har været saa gode som tidligere Aar. Naar Talen gælder Fjerkræsygdomme, er der iøvrigt god Grund til at henlede Opmærksomheden paa den vedtagne Lov om Bekæmpelse af Tuberkulose hos Kvæg, Svin og Fjerkræ, hvori der findes flere Bestemmelser af Interesse for Fjerkræholdere.

De senere Aars ualmindeligt strenge Vintre har bevirket, at de overvejende let byggede Høsehuse har været alt for kolde, saa det er gaaet mere eller mindre ud over Æglægningen. Det vil imidlertid hjælpe meget til at gøre Husene lunere, om man anvender Forhæng foran Hønsenes Siddeplads og Vinduene, rigeligere med Gulvstrøelse, anbringer flere Høns i Husene og navnlig gør Hønsenes Soveplads saa lun som mulig, bl. a. ved at udføre denne med lunende Materiale og f. Eks. over Hønsenes Soverum opsætter Brædder under Tagspærerne. Halmmaatter kan ogsaa gøre god Fyldest, og det skal i denne Forbindelse anføres, at det i Kanada med den meget strenge Vinterkulde er almindeligt under Høsehønsenes Tag, der gennemgaaende er Saddeltag, at anbringe et af Lister holdt Halmlag, der luner og samtidig optager Fugtigheden.

Medens Hønsene herhjemme i vide Kredse er Genstand for en planmæssig Avl, gaar det inden for Ande-, Gaase- og Kalkunavl kun smaat med det egentlige Avlsarbejde saasom Æglægningskontrol gennem Brugen af Kontrolreder, Mærkning af Afkom og Stambogsføring. Paa dette Omraade vil der i Fremtiden være meget at udrette. Sine Steder her i Landet ses mange Gæslinger — ikke mindst inden for Smaabrugene, som køber Rugeæggene — der udruges af Høner, hvorefter Gæslingerne opdrættes i letflyttelige Folde eller Bure, der ofte anbringes langs Grøftekanterne. Der er her Tale om et lønnende Opdræt, idet Gæslingerne, der er lette at passe, for en meget stor Del kan leve af Græs, andet saftigt Grønt og Rodfrugter. Der tiltrænges nyt Blod, ikke alene inden for vore Gaasebesætninger, men ogsaa og i særlig Grad for Kalkunernes Vedkommende, hvilket desværre næppe lader sig gøre for Tiden. Amerika er Stedet, hvorfra der en-

gang med Fordel kan importeres bronzefarvede Kalkuner, der er af den rette Type bl. a. med Hensyn til Kropdybde, Brystbredde og Kødfylde, og fra Tyskland vil der kunne faas gode Emdenergæs og sikkert ogsaa hvide Italienergæs, der særlig i Type, men muligvis ogsaa i Æglægningsevne, overgaar vort hjemlige Materiale.

Som sædvanlig har jeg i min Egenskab af Statskonsulent og Medlem af forskellige Udvalg i stor Udstrækning været til Møder og Forhandlinger bl. a. i Landbrugsministeriet, Handelsministeriet, Statens Husdyrbrugsudvalg, Statens Fjerkræudvalg, Statens Ægudvalg, Statens Kornkontor, Landbrugsministeriets Fjerkræeksportudvalg, Landhusholdningsselskabet, Fordelingskontoret og Priskontrolraadet, Fællesudvalget for Fjerkræavlen og De samvirkende sjællandske Landboforeningers Fjerkræudvalg. Endvidere har jeg deltaget i en Del Ægskøn, afgivet Indberetninger, haft mange Sager til Udtalelse og gennemgaaet Regnskaber vedrørende Statstilskud til Fjerkræavlen, ligesom megen af min Tid er medgaaet til Rejser og Affattelse af skriftlige Arbejder. I Lighed med tidligere Aar har jeg beskæftiget mig en Del med Statens Ægudvalgs og Statens Fjerkræudvalgs Arbejde som Formand for de nævnte Udvalg og ledet Statens Fjerkræudvalgs Aarsmøde, hvor jeg aflagde Beretning om det inden for Udvalget i det forløbne Aar udfoldede Arbejde og omtalte de Problemer, som har meldt sig for Fjerkræavlerne under de vanskelige Produktionsforhold.
